

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

สุรินทร์ ปิยะโชคคณานุกูล. 2539. พันธุวิศวกรรมเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, หน้า187-199.

ภาษาอังกฤษ

Akaracharanya, A., Choi, Y.E., Kusano, T., Shinmyo, A., and Sano, H. 2001. Efficient plant regeneration of *Ipomoea aquatica* by direct shoot formation from cotyledon segments. Plant Biotechnol. 18(1): 77-79.

Babic, V., Datla, R.S., Scoles, G.J., and Keller, W.A. 1998. Development of an efficient *Agrobacterium*-mediated transformation system for *Brassica carinata*. Plant Cell Rep. 17: 183-188.

Bevan, M.W., and Flavell, R.B. 1983. A chimaeric antibiotic resistance gene as a selectable marker for plant cell transformation. Nature. 304: 184-187.

Chabaud, M., Passiator, J.E., and Buchanan-Wollaston, V. 1998. Parameters affecting the frequency of kanamycin resistant alfalfa obtained by *Agrobacterium tumefaciens* mediated transformation. Plant Cell Rep. 7: 512-516.

Edwards, K., Johnstone, C., and Thompson, C. 1991. A simple and rapid method for the preparation of plant genomic DNA for PCR analysis. Nucl. Acids Res. 19(6): 1349.

Frukawa, K., and Fujita, M. 1993. Advanced treatment and food production by hydroponic type wastewater treatment plant. Wat. Sci. Tech. 28: 219-228.

- Gallagher, S. R. 1992. The GUS reporter system as a tool to study plant gene expression. GUS Protocols: using the GUS gene as a reporter of gene expression. pp: 23-39. London: Academic Press.
- Gamborg, O.L., and Phillips, G.C. 1995. *Agrobacterium*-mediated transformation. Plant cell, tissue and organ culture. pp: 181-195. Germany: Springer-Verlay.
- Godwin, I., Todd, G., Ford-Lloyd, B., and Newbury, H.J. 1991. The effects of acetosyringone and pH on *Agrobacterium*-mediated transformation vary according to plant species. Plant Cell Rep. 9: 671-675.
- Hatanaka, T., Choi, Y.E., Kusano, T., and Sano, H. 1999. Transgenic plants of coffee *Coffea canephora* from embryogenic callus via *Agrobacterium tumefaciens*-mediated transformation. Plant Cell Rep. 19: 106-110.
- Herrera-Estrella, L., Depicker, A., Montagu, M.V., and Schell, J. 1983. Expression of chimaeric genes transferred into plant cells using a Ti-plasmid-derived vector. Nature.303: 209-213.
- Hiei, Y., Ohta, S., Lomari, K., and Kumashino, T. 1994. Efficiency transformation of rice (*Oryza sativa* L.) mediated *Agrobacterium* and sequence analysis of boundaries of T-DNA. Plant J. 6: 271-282.
- Hood, E.E., Helmer, G.I., Fraley, R.T., and Chilton, M. 1986. The hypervirulence of *Agrobacterium tumefaciens* A281 is encoded in a region of pTiBo542 outside of T-DNA. J. Bacteriol. 6: 1291-1301.
- Hoshino, Y., Zhu, Y-M., Nakano, M., Takahashi, E., and Mii, M. 1998. Production of transgenic grapevine (*Vitis vinifera* L. cv. Koshusanjaku) plants by co-cultivation of embryogenic calli with *Agrobacterium tumefaciens* and selecting secondary embryos. Plant Biotechnol. 15(1): 29-33.

- James, D.J., Uratsu, S., Cheng, J., Negri, P., and Dandekar, A.M. 1993. Acetosyringone and osmoprotectants like betaine or proline synergistically enhance *Agrobacterium*-mediated transformation of apple. Plant Cell Rep. 12: 559-563.
- Jefferson, R. A., Kavanagh, T. A., and Beven, M. W. 1987 . GUS fusions: β -glucuronidase as a sensitive and versatile gene fusion marker in higher plants. EMBO J. 6 (13) : 3901-3907.
- Kimura, T., Takeda, S., Kyojuka, J., Asahi, T., Shimato, K., and Kamura, K. 1993. The presequence of a precursor to the δ -subunit of sweet potato mitochondrial F_1 ATPase is not sufficient for the transport of β -glucuronidase (GUS) into mitochondrial tobacco, rice and yeast cells. Plant Cell Physio. 34: 345-355.
- Kingsman, S.M., and Kingsman, A.J. 1988. Genetic engineering. An introduction to gene analysis and exploitation in eukaryotes. Blackwell scientific publication, Oxford.
- Mori, K., Igehara, H., Yoshida, K., Shinmyo, A., and Fujita, M., 1999. Plant regeneration from septum segment of a water plant Pak-bung (*Ipomoea aquatica*). Japanese. J. Wat. Treat. Biol. 35(1): 1-7.
- Murashige, T., and Shoog, F. 1962. A revised medium for rapid growth and bio-assay with tobacco tissue culture. Physiology Plant. 15: 473.
- Otani, M., Mii, M., Handa, T., Kamada, H., and Shimada, T. 1993. Transformation of sweet potato (*Ipomoea batatas* (L.) Lam.) plants by *Agrobacterium rhizogenes*. Plant Sci. 94: 151-159.
- Otani, M., Shimada, T., Kamada, H., Teruya, H., and Mii, M. 1996. Fertile transgenic plants of *Ipomoea trichocarpa* Ell. Induced by different strain of *Agrobacterium rhizogenes*. Plant Sci. 116: 169-175.

- Otani, M., Shimada, T., Kimura, T., and Saito, A. 1998. Transgenic plant production from embryogenic callus of sweet potato (*Ipomoea batatas* (L.) Lam.) using *Agrobacterium tumefaciens*. Plant Biotechnol. 15(1): 11-16.
- Ow, D.W., Wood, K.V., DeLuca, M., De Wet, J.R., Helinski, D.R., and Howell, S.H. 1986. Transient and stable expression of the firefly luciferase gene in plant cell and transgenic plants. Science. 234: 856-859.
- Polowick, P.L., Quandt, J., and Mahon, J.D. 2000. The ability of pea transformation technology to transfer genes into peas adapted to western Canadian conditions. Plant Sci. 153: 161-170.
- Rashid, H., Yokoi, S., Toriyama, Y., and Hinata, K. 1996. Transgenic plant production mediated by *Agrobacterium* in *Indica* rice. Plant Cell Rep. 15: 727-730.
- Raven, P.T., Evert, R.F., and Eichhorn, S.E. 1992. Biological of plant. 5th Ed., New York: Worth Publisher, Inc. pp: 565-572.
- Töpfer, R., Pröls, M., Schell, J., and Steinbiß, H-H. 1998. Transient gene expression in tobacco protoplasts: comparison of the reporter gene system for CAT, NPTII, and GUS. Plant Cell Rep. 7: 225-228.
- Walden, R., Reiss, B., Koncz, C., and Schell, J. 1997. The impact of Ti-plasmid-derived gene vectors on the study of the mechanism of action of phytohormones. Annu. Rev. Phytopathol. 35: 45-66.
- Watson, J.D., Tooze, J., and Kurtz, D.T. 1975. Recombinant DNA: A short course. New York: W.H. Freeman and company. pp: 164-173.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

สูตรและวิธีการเตรียมอาหารเลี้ยงเชื้อ

1. อาหารเลี้ยงเชื้อ YEP

แบคโต-เพพโทน	10	กรัม
สารสกัดจากยีสต์	10	กรัม
โซเดียมคลอไรด์	5	กรัม
วุ้นผง (สำหรับอาหารเลี้ยงเชื้อแข็ง)	15	กรัม

ละลายองค์ประกอบทั้งหมดในน้ำกลั่น 1,000 มิลลิลิตร ปรับค่าความเป็นกรดต่างเป็น 7.5 ฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส ความดัน 15 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาที

2. อาหาร MS (Murashige and Skoog, 1962)

ธาตุอาหารหลัก ;

แอมโมเนียมไนเตรท	0.8250	กรัม
โปแทสเซียมไนเตรท	0.9500	กรัม
แมกนีเซียมซัลเฟตเฮปตะไฮเดรท	0.1850	กรัม
แคลเซียมคลอไรด์ไดไฮเดรท	0.2200	กรัม
โปแทสเซียมฟอสเฟต	0.0850	กรัม
ไอออน II ซัลเฟตเฮปตะไฮเดรท	0.0139	กรัม

ธาตุอาหารรอง ;

โซเดียมอีดีทีเอ	18.6500	มิลลิกรัม
แมงกานีสซัลเฟตเพนตะไฮเดรท	11.1500	มิลลิกรัม
ซิงค์ซัลเฟตเฮปตะไฮเดรท	4.3000	มิลลิกรัม
โซเดียมโมลิบเดต	0.1250	มิลลิกรัม
กรดบอริก	3.1000	มิลลิกรัม
โปแทสเซียมไอโอไดด์	0.4150	มิลลิกรัม
โคบอลต์คลอไรด์เฮกซะไฮเดรท	0.0125	มิลลิกรัม
คอปเปอร์ซัลเฟตเพนตะไฮเดรท	0.0125	มิลลิกรัม

องค์ประกอบวิตามิน ;

อินโนซิทอล	100.0	มิลลิกรัม
ไกลซีน	2.0	มิลลิกรัม
ไพริดอกซินไฮโดรคลอไรด์	0.5	มิลลิกรัม
กรดนิโคตินิก	0.5	มิลลิกรัม
ไรอะมิลไฮโดรคลอไรด์	0.4	มิลลิกรัม
น้ำตาลซูโครส	30.0	กรัม
วุ้นผง (ไฟตาเจล : Sigma., USA.)	3.5	กรัม

ละลายองค์ประกอบทั้งหมดในน้ำกลั่น 1,000 มิลลิลิตร ปรับค่าความเป็นกรดต่างเป็น 5.8 หนึ่งชั่วโมงที่อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส ความดัน 15 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาที

3. อาหาร MMS (Modified Murashige and Skoog, 1962)

ธาตุอาหารหลัก ;

แอมโมเนียมไนเตรท	0.8250	กรัม
โปแทสเซียมไนเตรท	0.9500	กรัม
แมกนีเซียมซัลเฟตเฮปตะไฮเดรท	0.1850	กรัม
แคลเซียมคลอไรด์ไดไฮเดรท	0.2200	กรัม
โปแทสเซียมฟอสเฟต	0.0850	กรัม
ไอออน II ซัลเฟตเฮปตะไฮเดรท	0.0139	กรัม

ธาตุอาหารรอง ;

โซเดียมอีดีทีเอ	18.6500	มิลลิกรัม
แมงกานีสซัลเฟตเพนตะไฮเดรท	11.1500	มิลลิกรัม
ซิงค์ซัลเฟตเฮปตะไฮเดรท	4.3000	มิลลิกรัม
โซเดียมโมลิบเดต	0.1250	มิลลิกรัม
กรดบอริก	3.1000	มิลลิกรัม
โปแทสเซียมไอโอไดด์	0.4150	มิลลิกรัม
โคบอลท์คลอไรด์เฮกซะไฮเดรท	0.0125	มิลลิกรัม
คอปเปอร์ซัลเฟตเพนตะไฮเดรท	0.0125	มิลลิกรัม

องค์ประกอบวิตามิน ;

อินโนซิทอล	100.0	มิลลิกรัม
กรดนิโคตินิก	0.5	มิลลิกรัม
โทอะมิลไฮโรคลอไรด์	0.4	มิลลิกรัม
กรดโฟลิก	5.0	มิลลิกรัม

น้ำตาลซูโครส	30.0	กรัม
--------------	------	------

วุ้นผง (ไฟตาเจล : Sigma., USA.)	3.5	กรัม
---------------------------------	-----	------

ละลายองค์ประกอบทั้งหมดในน้ำกลั่น 1,000 มิลลิลิตร ปรับค่าความเป็นกรดต่างเป็น 5.8 ینگ่าเชื้อที่
อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส ความดัน 15 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาที

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

1. สารละลายทีเออีบัฟเฟอร์ (TAE buffer) (ความเข้มข้น 50 เท่า)

ทริส-เบส	202.0	กรัม
กรดอะซิติกเข้มข้น	57.1	มิลลิลิตร
สารละลายอีดีทีเอความเข้มข้น 0.5 โมลาร์	100.0	มิลลิลิตร

ผสมองค์ประกอบทั้งหมดเข้าด้วยกันแล้วปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นให้เป็น 1 ลิตร

2. สีสติดตาม (tracking dye)

กลีเซอรอล	10.0	มิลลิลิตร
2-เมอแคปโตเอทานอล	5.0	มิลลิลิตร
โซเดียมโดเดซิลซัลเฟตเข้มข้น 20 เปอร์เซ็นต์ (น้ำหนัก/ปริมาตร)	10.0	มิลลิลิตร
สารละลายทริส-คลอไรด์บัฟเฟอร์ ค่าความเป็นกรดต่าง 6.8 เข้มข้น 0.5 โมลาร์	12.5	มิลลิลิตร
บรอมฟินอลบลูเข้มข้น 1 เปอร์เซ็นต์ (น้ำหนัก/ปริมาตร)	0.1	มิลลิลิตร
น้ำกลั่นปลอดเชื้อ	12.5	มิลลิลิตร

ผสมองค์ประกอบทั้งหมดให้เข้ากัน เก็บไว้ที่อุณหภูมิ 4 องศาเซลเซียส

3. สารละลายสำหรับสกัดพลาสมิด

3.1 สารละลาย I

สารละลายกลูโคส	50	มิลลิโมลาร์
สารละลายทริส-คลอไรด์บัฟเฟอร์ ค่าความเป็นกรดต่าง 8	5	มิลลิโมลาร์
สารละลายอีดีทีเอ ค่าความเป็นกรดต่าง 8	10	มิลลิโมลาร์

ผสมองค์ประกอบทั้งหมดให้เข้ากัน ینگ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส ความดัน 15 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาที

3.2 สารละลาย II

สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์เข้มข้น 10 นอร์มอล	0.2	มิลลิลิตร
สารละลายโซเดียมโดเดซิลซัลเฟตเข้มข้น 10 เปอร์เซ็นต์ (น้ำหนัก/ปริมาตร)	1.0	มิลลิลิตร

น้ำกลั่น

8.8 มิลลิลิตร

ผสมองค์ประกอบทั้งหมดให้เข้ากัน นิ่งฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส ความดัน 15 ปอนด์ ต่อตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาที

3.3 สารละลาย III

สารละลายโปแทสเซียมอะซิเตทเข้มข้น 5 โมลาร์	50.0	มิลลิลิตร
---	------	-----------

กรดอะซิติกเข้มข้น	11.5	มิลลิลิตร
-------------------	------	-----------

น้ำกลั่น	28.5	มิลลิลิตร
----------	------	-----------

ผสมองค์ประกอบทั้งหมดให้เข้ากัน นิ่งฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส ความดัน 15 ปอนด์ ต่อ ตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาที

4. สารละลายฟีนอล-คลอโรฟอร์ม

นำฟีนอลที่ผ่านการทำให้สมดุล (equilibrate) ด้วยทริส-เบส ค่าความเป็นกรดต่าง 8.0 ซึ่งเติมไฮดรอกซีควิโนลีน (8-Hydroxyquinoline) ความเข้มข้นสุดท้าย 0.1 เปอร์เซ็นต์ (น้ำหนัก/ปริมาตร) มาผสมกับคลอโรฟอร์ม และ ไอโซเอมิลแอลกอฮอล์ ในอัตราส่วน 25 : 24 : 1

5. สารละลายทีอีบัฟเฟอร์ (TE buffer) ค่าความเป็นกรดต่าง 8.0

สารละลายทริส-เบส	10	มิลลิโมลาร์
------------------	----	-------------

ความเข้มข้นสุดท้าย

สารละลายอีดีทีเอค่าความเป็นกรดต่าง 8.0	1	มิลลิโมลาร์
--	---	-------------

1 มิลลิโมลาร์

ผสมองค์ประกอบทั้งสองเข้าด้วยกัน แล้วปรับค่าความเป็นกรดต่างด้วยกรดไฮโดรคลอริกเข้มข้น จนได้ค่าความเป็นกรดต่างเป็น 8 นิ่งฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส ความดัน 15 ปอนด์ ต่อ ตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาที

6. สารละลายไฮโกรมัยซินความเข้มข้น 50 มิลลิกรัม/มิลลิลิตร

ละลายไฮโกรมัยซินปี 250 มิลลิกรัมในน้ำกลั่น 5 มิลลิลิตร กรองผ่านแผ่นกรองที่มีขนาด รูพรุน 0.45 ไมครอน เก็บไว้ที่อุณหภูมิ -20 องศาเซลเซียส

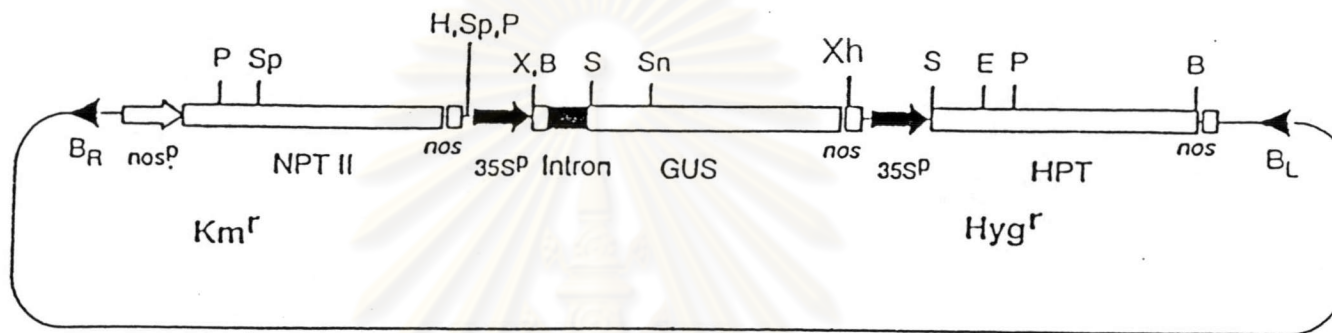
7. สารละลายกานามัยซินความเข้มข้น 50 มิลลิกรัม/มิลลิลิตร
 ละลายกานามัยซิน (ในรูปเกลือซัลเฟต) 250 มิลลิกรัมในน้ำกลั่น 5 กรองผ่านแผ่นกรอง
 ที่มีขนาดรูพรุน 0.45 ไมครอน เก็บไว้ที่อุณหภูมิ -20 องศาเซลเซียส
8. สารละลายอะซิโตไซริงโอนความเข้มข้น 50 มิลลิกรัม/มิลลิลิตร
 ละลาย 3', 5'-ไดเมธอกซี -4'-ไฮดรอกซีอะซิโตพิโนน 250 มิลลิกรัมในไดเมทิลซัลฟอกไซด์
 5 มิลลิลิตร เก็บไว้ที่อุณหภูมิ -20 องศาเซลเซียส
9. สารละลายเซฟโฟแทคซิมความเข้มข้น 50 มิลลิกรัม/มิลลิลิตร
 ละลายเซฟโฟแทคซิม (ในรูปเกลือโซเดียม) 250 มิลลิกรัมในน้ำกลั่นปริมาตร 5 มิลลิลิตร
 กรองผ่านแผ่นกรองที่มีขนาดรูพรุน 0.45 ไมครอน เก็บไว้ที่ อุณหภูมิ -20 องศาเซลเซียส
10. สารละลายไรเดียซอรอนความเข้มข้น 10 มิลลิโมลาร์
 ละลายไรเดียซอรอน 22 มิลลิกรัมในไดเมทิลฟอร์มามิด 200 ไมโครลิตรโดยวิธีปราศจากเชื้อ
 ปรับปริมาตรให้เป็น 10 มิลลิลิตร โดยน้ำกลั่นปลอดเชื้อ เก็บไว้ที่อุณหภูมิ -20 องศาเซลเซียส
11. สารละลายสำหรับสกัดดีเอ็นเอจากผักนึ่ง ; สารละลายบัฟเฟอร์เอกแทรกชัน
	ความเข้มข้นสุดท้าย
สารละลายทริสคลอไรด์บัฟเฟอร์ ค่าความเป็นกรดต่าง 7.5	200.0 มิลลิโมลาร์
สารละลายอีดีทีเอ ค่าความเป็นกรดต่าง 8.0	25.0 มิลลิโมลาร์
สารละลายเอสดีเอส 0.5 เปอร์เซ็นต์ (น้ำหนัก/ปริมาตร)	0.5 เปอร์เซ็นต์
- ผสมองค์ประกอบทั้งหมดเข้าด้วยกันโดยวิธีปราศจากเชื้อ
12. สารละลาย 5-โบรโม-4-คลอโร-3-อินโดลิล บีตา-กลูคูโรไซด์ (X-Gluc) ความเข้มข้น 1 ไมโครโมลาร์
	ความเข้มข้นสุดท้าย
สารละลายโซเดียมฟอสเฟส ปลอดเชื้อ ค่าความเป็นกรดต่าง 7.0	0.1 โมลาร์
สารละลายโปแทสเซียมเฟอร์ริไซยาไนด์ ปลอดเชื้อ	0.5 มิลลิโมลาร์
สารละลายโปแทสเซียมเฟอร์โรไซยาไนด์ ปลอดเชื้อ	0.5 มิลลิโมลาร์
สารละลาย X-Gluc ในไดเมทิลฟอร์มามิด	0.001 มิลลิโมลาร์
- ผสมองค์ประกอบทั้งหมดเข้าด้วยกัน ปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นปลอดเชื้อ และเตรียมทันที
 ก่อนนำไปใช้

ภาคผนวก ค

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

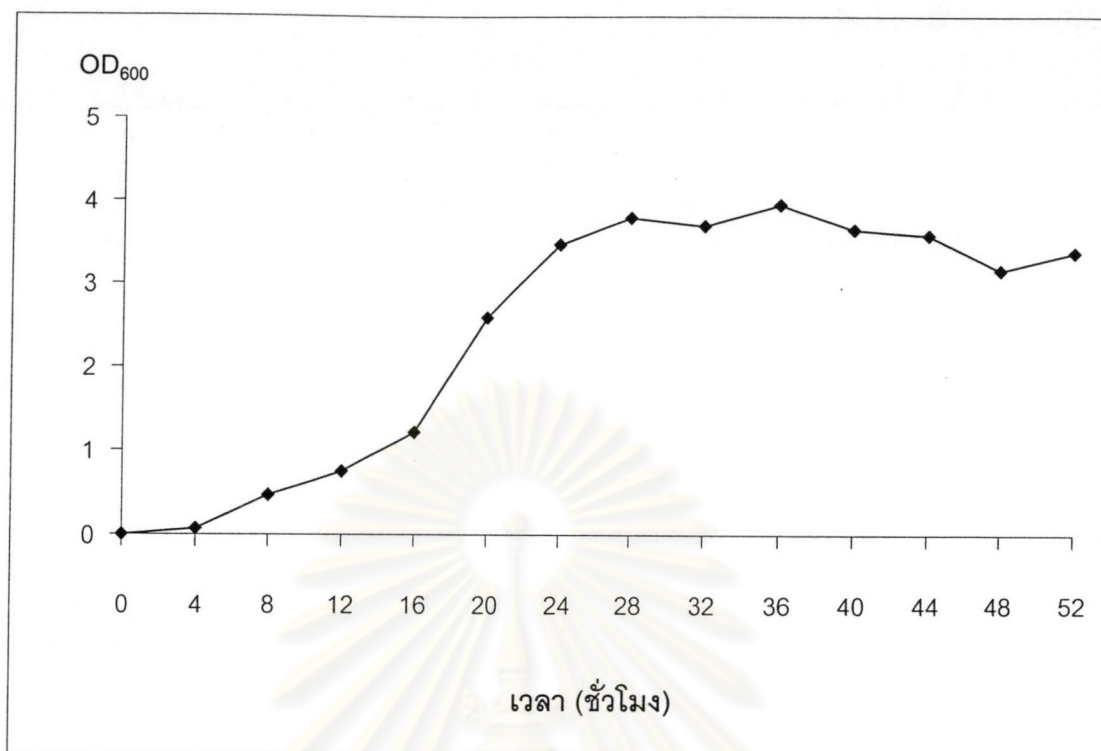

PBIH1-IG(SX)

ภาพที่ ค.1 แผนที่เรสทริกชันของพลาสมิด pBIH1-IG(SX)

พลาสมิด pBIH1-IG(SX) ดัดแปลงมาจากพลาสมิด pBIH1-IG (Kimura และคณะ, 1993) โดยเปลี่ยนแปลงตำแหน่งจดจำของเอนไซม์เรสทริกชันที่บริเวณปลายด้าน 3' ของยีน *gus* จาก *SacI* เป็น *XhoI*

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ ค.2 การเจริญของ *A. tumefaciens* สายพันธุ์ EHA101 ที่มีพลาสมิดพาหะ pBIH1-IG(SX) ในอาหารเลี้ยงเชื้อเหลวสูตร YEP ที่เติมสารปฏิชีวนะไฮโกรมัยซิน และสารปฏิชีวนะกานามัยซิน ความเข้มข้นสุดท้ายชนิดละ 50 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โปรโมเตอร์ชนิด CaMV 35s มีลำดับเบสที่ตำแหน่ง 1-834 เบส

1 agattagcct tttcaatttc agaaagaatg ctaaccaca gatggtaga gaggcttacg
 61 cagcaggtct catcaagacg atctaccgca gcaataatct ccaggaaatc aaataccttc
 121 ccaagaaggt taaagatgca gtcaaaagat tcaggactaa ctgcatcaag aacacagaga
 181 aagatatatt tctcaagatc agaagtacta tccagtatgg acgattcaag gcttgcttca
 241 caaaccaagg caagtaatag agattggagt ctctaaaaag gtagttccca ctgaatcaaa
 301 ggccatggag tcaaagattc aatagagga cctaacagaa ctgcgccgtaa agactggcga
 361 acagttcata cagagtctct tacgactcaa tgacaagaag aaaatcttcg tcaacatggt
 421 ggagcacgac aactttgtct actccaaaaa tatcaaagat acagtctcag aagaccaag
 481 ggcaattgag acttttcaac aaaggtaat atccggaaac ctctcggat tccattgcc
 541 agctatctgt cactttattg tgaagatagt ggaaaaggaa ggtggctcct acaaatgcca
 601 tcattgcgat aaaggaaagg ccatcgttga agatgcctct gccgacagtg gtcccaaaga
 661 tggaccccca cccacgagga gcatcgtgga aaaagaagac gttccaacca cgttttcaaa
 CaMV 35s primer
 721 gcaagtggat tgatgtgata tctccactga cgtaagggat gacgcacaat ccactatcc
 781 ttcgcaagac ccttctcta tataaggaag tcatttcat ttggagagaa caccgggga
 841 acatggatcc ctacaggta aatttctagt ttttctcctt cattttcttg gttaggaccc
 901 ttttctctt tttatTTTT ttgagctttg atctttcttt aaactgatct atttttaat
 961 tgattggtta tgggtgaaat attacatagc ttaactgat aatctgatta ctttatttcg
 1021 tgtgtctatg atgatgatga tagttagaga accgtcga

ยีน *gus* มีลำดับเบสที่ตำแหน่ง 1,059-1,870 เบส

1059 at g^{*}ttacgtcct gtagaaacc caaccgtga aatcaaaaaa ctcgacggcc
gus primer
 1111 tgtgggcatt cagtctggat cgcgaaaact gtggaattga tcagcgttgg tgggaaagcg
 1171 cgttacaaga aagccgggca attgctgtgc caggcagttt taacgatcag ttcgccgatg
 1231 cagatattcg taattatgcg ggcaacgtct ggtatcagcg cgaagtcttt ataccgaaag

1291 gttgggcagg ccagcgtatc gtgctgcggt tcgatgcggt cactcattac ggcaaagtgt
 1351 gggccaataa tcaggaagtg atggagcatc agggcggcta tacgccattt gaagccgatg
 1411 tcacgccgta tgttattgcc gggaaaagtg tacgtatcac cgtttgtgtg aacaacgaac
 1471 tgaactggca gactatcccg ccgggaatgg tgattaccga cgaaaacggc aagaaaaagc
 1531 agtcttactt ccatgatttc ttaactatg ccggaatcca tcgcagcgtg atgctctaca
 1591 ccacgccgaa cacctgggtg gacgatatca ccgtgggtgac gcatgtcgcg caagactgta
 1651 accacgcgtc tgttgactgg caggtgggtg ccaatgggta tgtcagcgtt gaactgcgtg
 1711 atgcggatca acaggtggtt gcaactggac aaggcactag cgggactttg caagtgggta
 1771 atccgcacct ctggcaaccg ggtgaagggt atctctatga actgtgcgtc acagccaaaa
 1831 gccagacaga gtgtgatatc taccgccttc gcgtcggcat ccggtcagtg gcagtgaagg
 1891 gcgaacagtt cctgattaac cacaaaccgt tctactttac tggctttggt cgtcatgaag
 1951 atgcggactt gcgtggcaaa ggattcgata acgtgctgat ggtgcacgac cacgcattaa
 2011 tggactggat tggggccaac tcctaccgta cctcgcatta cccttacgct gaagagatgc
 2071 tcgactgggc agatgaacat ggcacgtggg tgattgatga aactgctgct gtcggcttta
 2131 acctctcttt aggcattggt ttcgaagcgg gcaacaagcc gaaagaactg tacagcgaag
 2191 aggcagtcaa cggggaaact cagcaagcgc acttacaggc gattaaagag ctgatagcgc
 2251 gtgacaaaaa ccaccaagc gtgggtgatgt ggagtattgc caacgaaccg gataccgctc
 2311 cgcaaggtgc acgggaatat ttcgcgccac tggcggaaag aacgcgtaaa ctcgaccgga
 2371 cgcgtccgat cacctgcgtc aatgtaatgt tctgcgacgc tcacaccgat accatcagcg
 2431 atctctttga tgtgctgtgc ctgaaccggt attacggatg gtatgtccaa agcggcgatt
 2491 tggaaacggc agagaaggta ctggaaaaag aacttctggc ctggcaggag aaactgcatc
 2551 agccgattat catcaccgaa tacggcgtgg atacgttagc cgggctgcac tcaatgtaca
 2611 ccgacatgtg gagtgaagag tatcagtgtg catggctgga tatgtatcac cgcgtctttg
 2671 atcgcgtcag ccccgctgct ggtgaacagg tatggaattt ccccgatttt gcgacctcgc
 2731 aaggcatatt gcgcgttggc ggtaacaaga aaggatctt cactcgcgac cgcaaaccga
 2791 agtcggcggc ttttctgctg caaaaacgct ggactggcat gaacttcggt gaaaaaccgc
 2851 agcagggagg caaacaatga*

ภาพที่ ค.3 แสดงตำแหน่งโอลิโกนิวคลีโอไทด์ไพรเมอร์ทั้ง 2 สาย บนลำดับเบสของโปรโมเตอร์ชนิด CaMV 35s และยีน *gus*

* ATG start codon หมายถึง จุดเริ่มต้นของการแปลรหัสโปรตีน

* TGA stop codon หมายถึง จุดสิ้นสุดของการแปลรหัสโปรตีน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ยีน *hpt* มีลำดับเบสที่ตำแหน่ง 1-1026 เบส

1 ctatttcttt gccctcggac gactgctggg gcgtcggttt ccactatcgg cgagtacttc
 61 tacacagcca tcggtccaga cggccgcgct tctgcggggc atttgtgtac gcccgacagt
forward primer
 121 cccggctccg gatcggacga ttgcgtcgca tcgaccctgc gcccaagctg catcatcgaa
 181 attgccgtca accaagctct gatagagttg gtcaagacca atgcggagca tatacgcccc
 241 gactcgtggc gatcctgcaa gctccggatg cctccgctcg aagtagcgcg tctgctgctc
 301 catacaagcc aaccacggcc tccagaagaa gatggtggcg acctcgtatt gggaatcccc
 361 gaacatcgcc tcgctccagt caatgaccgc tgttatgcgg ccattgtccg tcaggacatt
 421 gttggagccg aaatccgcgt gcacgaggtg cgggacttcg gggcagtcct cggcccaaag
 481 catcagctca tcgagagcct gcgcgacgga cgcactgacg gtgtcgtcca tcacagtttg
 541 ccagtgatac acatggggat cagcaatcgc gcatatgaaa tcacgccatg tagtgtattg
 601 accgattcct tgcggtccga atgggcccga cccgctcgtc tggctaagat cggccgcagc
 661 gatcgcaccc atagcctccg cgaccggttg tagaacagcg ggcagttcgg tttcaggcag
 721 gtcttgcaac gtgacaccct gtgcacggcg ggagatgcaa taggtcaggc tctcgctaaa
reverse primer
 781 ctccccaatg tcaagcactt ccggaatcgg gagcgcggcc gatgcaaagt gccgataaac
 841 ataacgatct ttgtagaaac catcggcgca gctatttacc cgcaggacat atccacgccc
 901 tcctacatcg aagctgaaag cacgagattc ttcgccctcc gagagctgca tcaggctgga
 961 gacgctgtcg aacttttcga tcagaaactt ctcgacagac gtcgcggtga gttcaggctt
 1021 tttcat

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ ค.4 แสดงตำแหน่งโอลิโกนิวคลีโอไทด์ไพรเมอร์ทั้ง 2 สาย บนลำดับเบสของยีน *hpt*

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวกิตติมา คำหว่าน เกิดวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2520 จังหวัดอุดรธานี สำเร็จ การศึกษาปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อปีการศึกษา 2541 และเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตรจุลชีววิทยาทางอุตสาหกรรม ในปี การศึกษา 2542

ผลงานทางวิชาการที่เข้าร่วมประชุม :

กิตติมา คำหว่าน และ อัญชริดา อัครจรัสญา. 2545. ภาวะเหมาะสมในการสร้างผักนึ่ง *Ipomoea aquatica* ดัดแปลงพันธุ์ โดยวิธีการใช้ *Agrobacterium tumefaciens*. การเสนอผลงาน แบบบรรยายในการประชุมวิชาการประจำปี ครั้งที่ 10. 20-22 พฤศจิกายน , คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย